

Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017

2017 dccc 1

RHAN 5

CYMHWYSO'R DDEDDF A DCRHT I BERSONAU A CHYRFF PENODOL

33 Cwmnïau

- (1) Yn y Ddeddf hon, mae “cwmni”, oni ddarperir fel arall, yn golygu unrhyw gorff corfforaethol neu gymdeithas anghorfforedig, ond nid yw'n cynnwys partneriaeth.
- (2) Mae popeth sydd i'w wneud gan gwmni o dan y Ddeddf hon, neu o dan DCRhT fel y mae'n gymwys mewn perthynas â threth trafodiadau tir, i'w wneud gan y cwmni gan weithredu drwy—
 - (a) swyddog priodol y cwmni, neu
 - (b) person arall sydd ag awdurdod datganedig, ymhlyg neu ymddangosiadol y cwmni am y tro i weithredu ar ei ran at y diben.
- (3) Nid yw is-adran (2)(b) yn gymwys pan fo datodwr wedi ei benodi ar gyfer y cwmni.
- (4) At ddibenion y Ddeddf hon, a DCRhT fel y mae'n gymwys i dreth trafodiadau tir—
 - (a) swyddog priodol corff corfforaethol yw ysgrifennydd y corff, neu berson sy'n gweithredu fel ei ysgrifennydd, a
 - (b) swyddog priodol cymdeithas anghorfforedig, neu gorff corfforaethol nad oes ganddo swyddog priodol o fewn paragraff (a), yw trysorydd y gymdeithas neu'r corff, neu berson sy'n gweithredu fel trysorydd.
- (5) Nid yw is-adran (4) yn gymwys os oes datodwr neu weinyddwr wedi ei benodi ar gyfer y cwmni.
- (6) Os oes datodwr neu weinyddwr wedi ei benodi ar gyfer y cwmni yna—

- (a) y datodwr neu'r gweinyddwr yw'r swyddog priodol, a
 - (b) os penodir dau berson neu ragor i weithredu ar y cyd neu'n gydamserol fel gweinyddwr y cwmni, y swyddog priodol—
 - (i) yw pa un bynnag ohonynt a bennir mewn hysbysiad a roddir i ACC gan y personau hynny at ddibenion yr adran hon, neu
 - (ii) pan na fo ACC wedi ei hysbysu felly, yw pa un neu ragor bynnag o'r personau hynny a ddynodir gan ACC fel y swyddog priodol at y dibenion hynny.
- (7) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth bellach ynghylch cymhwyso'r Ddeddf hon, a DCRhT fel y mae'n gymwys mewn perthynas â threth trafodiadau tir, i gwmnïau neu ddisgrifiad o gwmni a bennir yn y rheoliadau.
- (8) Caiff rheoliadau o dan is-adran (7) ddiwygio neu ddiddymu unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon neu DCRhT (ymysg pethau eraill).

34 Cynlluniau ymddiriedolaeth unedau

- (1) Mae'r Ddeddf hon (ac eithrio'r darpariaethau a grybwyllir yn is-adran (8)), a DCRhT fel y mae'n gymwys i dreth trafodiadau tir, yn gymwys mewn perthynas â chynllun ymddiriedolaeth unedau fel pe bai—
- (a) yr ymddiriedolwyr yn gwmni, a
 - (b) hawliau'r deiliaid unedau yn gyfranddaliadau yn y cwmni.
- (2) Ystyrir pob rhan o gynllun ambarél yn gynllun ymddiriedolaeth unedau ar wahân ac nid yw'r cynllun yn ei gyfanrwydd yn cael ei ystyried felly.
- (3) Yn yr adran hon ac adran 35, ystyr “cynllun ambarél” yw cynllun ymddiriedolaeth unedau—
- (a) sy'n darparu trefniadau ar gyfer cronni ar wahân gyfraniadau cyfranogwyr a'r elw neu'r incwm y mae taliadau i'w rhoi ar eu cyfer ohonynt, a
 - (b) y mae gan y cyfranogwyr hawl i gyfnewid hawliau mewn un gronfa am hawliau mewn cronfa arall oddi tano.
- (4) Ystyr “rhan” o gynllun ambarél yw'r trefniadau hynny sy'n ymwneud â chronfa ar wahân.
- (5) Yn y Ddeddf hon, yn ddarostyngedig i unrhyw reoliadau o dan is-adran (6)—
- mae i “cynllun ymddiriedolaeth unedau” yr un ystyr ag a roddir i “unit trust scheme” yn [Neddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 \(p. 8\)](#) (gweler adran 237 o'r Ddeddf honno), ac
- ystyr “deiliad unedau” (“*unit holder*”) yw cyfranogwr mewn cynllun ymddiriedolaeth unedau.
- (6) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu bod cynllun o ddisgrifiad a bennir yn y rheoliadau i'w drin fel cynllun nad yw'n gynllun ymddiriedolaeth unedau at ddibenion y Ddeddf hon, a DCRhT fel y mae'n gymwys i dreth trafodiadau tir.
- (7) Mae adran 620 o [Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010 \(p. 4\)](#) (trin cronfeydd buddsoddi llys fel ymddiriedolaethau unedau awdurdodedig) yn gymwys at ddibenion y Ddeddf hon fel y mae'n gymwys at ddibenion y Ddeddf honno, ond fel pe bai cyfeiriadau at “authorised unit trust” yn gyfeiriadau at “unit trust scheme”.

- (8) Nid yw cynllun ymddiriedolaeth unedau i'w drin fel cwmni at ddibenion Atodlenni 16 (rhyddhad grŵp) ac 17 (rhyddhad atgyfansoddi neu ryddhad caffael).

35 Cwmnïau buddsoddi penagored

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud unrhyw ddarpariaeth y maent yn ystyried ei bod yn briodol er mwyn sicrhau bod darpariaethau'r Ddeddf hon a DCRhT yn cael effaith mewn perthynas ag—
- cwmnïau buddsoddi penagored o unrhyw ddisgrifiad a bennir yn y rheoliadau, a
 - trafodiadau sy'n ymwneud â chwmnïau o'r fath,
- mewn modd sy'n cyfateb, yn ddarostyngedig i unrhyw addasiadau y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried eu bod yn briodol, i'r modd y maent yn cael effaith mewn perthynas â chynlluniau ymddiriedolaeth unedau a thrafodiadau sy'n ymwneud â chynlluniau ymddiriedolaeth unedau o'r fath.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) wneud darpariaeth, yn benodol—
- sy'n addasu'r modd y gweithredir unrhyw ddarpariaeth a bennir yn y rheoliadau mewn perthynas â chwmnïau buddsoddi penagored er mwyn sicrhau bod effaith trefniadau ar gyfer trin asedau cwmni o'r fath fel asedau mewn cronfeydd ar wahân yn cyfateb i effaith trefniadau cyfatebol ar gyfer rhannau ar wahân cynllun ambarél;
 - sy'n trin rhannau ar wahân o ymgymeriad cwmni buddsoddi penagored y gwneir darpariaeth o'r fath yn ei gylch fel cwmnïau gwahanol at ddibenion y Ddeddf hon, a DCRhT fel y mae'n gymwys i dreth trafodiadau tir.
- (3) Yn yr adran hon, mae i “cwmni buddsoddi penagored” yr ystyr a roddir i “open-ended investment company” gan adran 236 o [Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000](#) (p. 8).

36 Cynlluniau contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth

- (1) Mae'r Ddeddf hon (ac eithrio'r darpariaethau a grybwyllir yn is-adran (9)), a DCRhT fel y mae'n gymwys i dreth trafodiadau tir, yn gymwys mewn perthynas â chynllun contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth fel pe bai—
- y cynllun yn gwmni, a
 - hawliau'r cyfranogwyr yn gyfranddaliadau yn y cwmni.
- (2) Ystyr “CCAC ambarél” yw cynllun contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth—
- y mae ei drefniadau yn darparu ar gyfer cronni ar wahân gyfraniadau cyfranogwyr a'r elw neu'r incwm y gwneir taliadau iddynt ohonynt (“trefniadau ar gyfer cronni”), a
 - y mae gan y cyfranogwyr hawl i gyfnewid hawliau mewn un gronfa am hawliau mewn cronfa arall oddi tano.
- (3) Ystyr “is-gynllun”, mewn perthynas â CCAC ambarél, yw hynny o'r trefniadau ar gyfer cronni sy'n ymwneud â chronfa ar wahân.
- (4) Ystyrir pob un o is-gynlluniau CCAC ambarél yn gynllun contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth ar wahân, ac nid yw'r CCAC ambarél yn ei gyfanrwydd yn cael ei ystyried felly.

- (5) Mewn perthynas ag is-gynllun CCAC ambarél—
- (a) mae cyfeiriadau at fuddiannau trethadwy yn gyfeiriadau at hynny o'r buddiannau trethadwy sydd, o dan y trefniadau cronni, yn ffurfio rhan o'r gronfa ar wahân y mae'r is-gynllun yn ymwneud â hi, a
 - (b) mae cyfeiriadau at ddogfennau'r cynllun yn gyfeiriadau at y rhannau hynny o'r dogfennau sy'n gymwys i'r is-gynllun.
- (6) Mae cyfeiriadau at gynllun contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth yn cael eu trin fel pe baent yn cynnwys cynllun buddsoddi torfol—
- (a) a gyfansoddir o dan gyfraith Gwladwriaeth AEE ac eithrio'r Deyrnas Unedig drwy contract,
 - (b) a reolir gan gorff corfforaethol a gorfforir o dan gyfraith Gwladwriaeth AEE, ac
 - (c) a awdurdodir o dan gyfraith y Wladwriaeth AEE a grybwyllir ym mharagraff (a) mewn ffordd sy'n golygu ei fod, o dan y gyfraith honno, yn cyfateb i gynllun contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth fel y'i diffinnir yn is-adran (7),
- ar yr amod, ar wahân i'r adran hon, na ellir codi unrhyw dreth ar y cynllun o dan y Ddeddf hon.
- (7) Yn ddarostyngedig i unrhyw reoliadau o dan is-adran (8)—
- ystyr “cynllun contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth” (“*co-ownership authorised contractual scheme*”) yw cynllun cyberchnogaeth a awdurdodir at ddibenion [Deddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 \(p. 8\)](#) drwy orchymyn awdurdodi sydd mewn grym o dan adran 261D(1) o'r Ddeddf honno;
- mae i “cynllun cyberchnogaeth” yr un ystyr ag a roddir i “co-ownership scheme” yn [Neddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 \(p. 8\)](#) (gweler adran 235A o'r Ddeddf honno).
- (8) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu bod cynllun o ddisgrifiad a bennir yn y rheoliadau i'w drin fel cynllun nad yw'n gynllun contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth at ddibenion y Ddeddf hon, a DCRhT fel y mae'n gymwys i dreth trafodiadau tir.
- (9) Nid yw cynllun contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth i'w drin fel cwmni at ddibenion Atodlenni 16 (rhyddhad grŵp) ac 17 (rhyddhad atgyfansoddi neu ryddhad caffael).
- (10) Mae unrhyw beth y mae'n ofynnol ei wneud neu yr awdurdodir ei wneud o dan y Ddeddf hon neu o dan DCRhT gan y prynwr mewn trafodiad tir, neu mewn perthynas ag ef, i'w wneud gan weithredwr cynllun contractiol awdurdodedig cyberchnogaeth, neu mewn perthynas ag ef; ac yn unol â hynny nid yw adran 33(2) i (6) yn gymwys mewn perthynas â chynllun y mae'r adran hon yn gymwys iddo.
- (11) Ond pan fo gweithredwr y cynllun yn gorff corfforaethol, mae adran 33(2) i (6) yn gymwys mewn perthynas â'r gweithredwr, ac mae'r cyfeiriadau at gwmni yn yr is-adrannau hynny yn cael effaith fel pe baent yn gyfeiriadau at y gweithredwr.
- (12) Yn yr adran hon—
- mae “cyfranogwr” i'w ddarllen yn unol â “participant” yn adran 235 o [Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 \(p. 8\)](#);

mae i “cynllun buddsoddi torfol” yr ystyr a roddir i “collective investment scheme” gan adran 235 o [Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000](#) (p. 8);

mewn perthynas â “gweithredwr” (“operator”)—

- (a) mewn perthynas â chynllun contractiol awdurdodedig cyfberchnogaeth a gyfansoddir o dan gyfraith y Deyrnas Unedig, mae i “gweithredwr” yr ystyr a roddir i “operator” gan adran 237(2) o [Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000](#) (p. 8), a
- (b) mewn perthynas â chynllun buddsoddi torfol a drinnir fel cynllun contractiol awdurdodedig cyfberchnogaeth yn rhinwedd is-adran (6) (cynlluniau cyfatebol yr AEE), ystyr “gweithredwr” yw’r corff corfforaethol sy’n gyfrifol am reoli’r cynllun (ym mha fodd bynnag y’i disgrifir).

37 Cydbrynwyr: rheolau cyffredinol

- (1) Mae’r adran hon ac adrannau 38 i 40 yn gymwys i drafodiad tir pan fo dau brynwr neu ragor sydd neu a fydd â’r hawl ar y cyd i’r buddiant a gaffaelir.
- (2) Y rheolau cyffredinol yw—
 - (a) mae unrhyw rwymedigaeth ar ran y prynwr o dan y Ddeddf hon neu DCRhT mewn perthynas â’r trafodiad yn rhwymedigaeth ar ran y prynwyr ar y cyd ond caniateir i unrhyw un neu ragor ohonynt ei chyflawni,
 - (b) mae’n rhaid i unrhyw beth y mae’n ofynnol ei wneud neu yr awdurdodir ei wneud gan y Ddeddf hon neu DCRhT mewn perthynas â’r prynwr gael ei wneud mewn perthynas â hwy i gyd,
 - (c) mae’n rhaid i unrhyw beth y mae’r Ddeddf hon neu DCRhT yn awdurdodi ei wneud gan y prynwr gael ei wneud ganddynt hwy i gyd, a
 - (d) mae unrhyw atebolrwydd ar ran y prynwr o dan y Ddeddf hon neu DCRhT mewn perthynas â’r trafodiad (yn benodol, unrhyw atebolrwydd sy’n codi yn rhinwedd y methiant i gyflawni rhwymedigaeth o fewn paragraff (a)) yn atebolrwydd ar ran y prynwyr ar y cyd ac yn unigol.
- (3) Mae’r rheolau cyffredinol hyn yn ddarostyngedig i ddarpariaeth a wneir yn adrannau 38 i 40.
- (4) Mae’r adran hon ac adrannau 38 i 40 yn cael effaith yn ddarostyngedig i—
 - (a) darpariaethau Atodlen 7 sy’n ymwneud â phartneriaethau, a
 - (b) darpariaethau Atodlen 8 sy’n ymwneud ag ymddiriedolwyr.

38 Cydbrynwyr: ffurflenni treth a datganiadau

- (1) Os yw’r trafodiad yn drafodiad hysbysadwy, mae’n ofynnol dychwelyd un ffurflen dreth.
- (2) Rhaid i’r holl brynwyr wneud y datganiad sy’n ofynnol gan adran 53 (datganiad bod ffurflen dreth yn gyflawn ac yn gywir).

39 Cydbrynwyr: ymholiadau ac asesiadau

- (1) Os yw ACC yn dyroddi hysbysiad ymholiad ynghylch ffurflen dreth o dan adran 43 o DCRhT—

- (a) rhaid dyroddi'r hysbysiad i bob un o'r prynwyr y gŵyr ACC pwy ydynt;
 - (b) mae pwerau ACC o dan Ran 4 o DCRhT i wneud gwybodaeth a dogfennau yn ofynnol at ddibenion yr ymholiad yn arferadwy ar wahân (ac yn wahanol) mewn perthynas â phob un o'r prynwyr;
 - (c) rhaid dyroddi unrhyw hysbysiad cau o dan adran 50 o DCRhT i bob un o'r prynwyr y gŵyr ACC pwy ydynt;
 - (d) caiff unrhyw un neu ragor o'r prynwyr wneud cais o dan adran 51 o DCRhT am gyfarwyddyd bod hysbysiad cau i'w ddyroddi (ac mae gan bob un ohonynt yr hawl i fod yn bartïon i'r cais).
- (2) Rhaid i ddyfarniad ACC o dan adran 52 o DCRhT sy'n ymwneud â'r trafodiad gael ei wneud yn erbyn yr holl brynwyr ac nid yw'n cael effaith yn erbyn unrhyw un ohonynt oni bai y dyroddir hysbysiad amdano o dan yr adran honno i bob un ohonynt y gŵyr ACC pwy ydynt.
- (3) Rhaid i asesiad ACC o dan adran 54 neu 55 o DCRhT sy'n ymwneud â'r trafodiad gael ei wneud mewn cysylltiad â'r holl brynwyr ac nid yw'n cael effaith mewn cysylltiad ag unrhyw un ohonynt oni bai y dyroddir hysbysiad amdano o dan adran 61 o DCRhT i bob un ohonynt y gŵyr ACC pwy ydynt.

40 Cydbrynwyr: apelau ac adolygiadau

- (1) Mae'n ofynnol cael cytundeb yr holl brynwyr os ymrwymir i gytundeb setlo sy'n ymwneud â'r trafodiad o dan adran 184 o DCRhT.
- (2) Caiff unrhyw un neu ragor o'r prynwyr roi hysbysiad am gais o dan adran 173 o DCRhT.
- (3) Pan fo ACC yn cynnal adolygiad o benderfyniad apeliadwy sy'n ymwneud â'r trafodiad yn dilyn cais o'r fath gan rai o'r prynwyr (ond nid pob un ohonynt)—
- (a) rhaid i ACC ddyroddi hysbysiad am yr adolygiad i bob un o'r prynwyr eraill y gŵyr ACC pwy ydynt;
 - (b) caiff unrhyw un neu ragor o'r prynwyr eraill fod yn barti neu'n bartïon i'r adolygiad os ydynt yn hysbysu ACC am hynny yn ysgrifenedig;
 - (c) rhaid i hysbysiad am gasgliadau ACC o dan adran 176(5), (6) neu (7) o DCRhT gael ei ddyroddi i bob un o'r prynwyr y gŵyr ACC pwy ydynt;
 - (d) mae adran 177 o DCRhT (effaith casgliadau adolygiad) yn gymwys mewn perthynas â phob un o'r prynwyr.
- (4) Yn achos apêl o dan Ran 8 o DCRhT sy'n ymwneud â'r trafodiad—
- (a) caiff unrhyw un neu ragor o'r prynwyr wneud yr apêl;
 - (b) rhaid i ACC ddyroddi hysbysiad am yr apêl i bob un o'r prynwyr nad ydynt yn gwneud yr apêl ac y gŵyr ACC pwy ydynt;
 - (c) mae gan unrhyw un neu ragor o'r prynwyr yr hawl i fod yn barti neu'n bartïon i'r apêl;
 - (d) mae dyfarniad y tribiwnlys o dan adran 181 o DCRhT yn rhwymo'r holl brynwyr.

41 Partneriaethau

- (1) Mae Atodlen 7 yn gwneud darpariaeth ynghylch cymhwyso'r Ddeddf hon a DCRhT mewn perthynas â phartneriaethau.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio Atodlen 7 drwy reoliadau.

42 Ymddiriedolaethau

(1) Mae Atodlen 8 yn gwneud darpariaeth ynghylch cymhwyso'r Ddeddf hon a DCRhT mewn perthynas ag ymddiriedolaethau.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio Atodlen 8 drwy reoliadau.

43 Personau sy'n gweithredu fel cynrychiolwyr

(1) Mewn perthynas â chynrychiolwyr personol person sy'n brynwr mewn trafodiad tir—

- (a) maent yn gyfrifol am gyflawni unrhyw rwymedigaeth ar ran y prynwr o dan y Ddeddf hon neu DCRhT mewn perthynas â'r trafodiad, a
- (b) cânt ddidynnu unrhyw daliad a wneir ganddynt o dan y Ddeddf hon neu DCRhT o asedau ac eiddo'r ymadawedig.

(2) Mae derbynnydd a benodir gan lys yn y Deyrnas Unedig sy'n cyfarwyddo ac yn rheoli unrhyw eiddo yn gyfrifol am gyflawni unrhyw rwymedigaethau o dan y Ddeddf hon neu DCRhT mewn perthynas â thrafodiad sy'n effeithio ar yr eiddo hwnnw fel pe na bai'r eiddo o dan gyfarwyddyd a rheolaeth y llys.